TEMA-CHEIE[1]
Art. 4
Aservirea domestică

(Ultima actualizare: 31.08.2026)

Introducere

În sensul Convenției, „aservire" înseamnă o obligație de a presta servicii care este impusă prin recurgerea la constrângere și care trebuie asociată cu conceptul de sclavie (*Siliadin împotriva Franței*, 2005, pct. 124).

Aservirea domestică este o infracțiune specifică, distinctă de traficul de persoane și de exploatare, care presupune o dinamică complexă, implicând atât forme evidente, cât și mai subtile de constrângere, cu scopul de a forța supunerea persoanei în cauză (*C.N. împotriva Regatului Unit*, 2012, pct. 80).

Prezentarea succintă a obligațiilor statului

Aspectul material al art. 4:

- Obligația pozitivă de a institui un cadru legislativ și administrativ care să interzică și să pedepsească munca forțată sau obligatorie, aservirea și sclavia (*C.N. și V. împotriva Franței*, 2012, pct. 105);
- Obligația pozitivă de a lua măsuri operaționale pentru a proteja persoanele aflate într-o situație de sclavie, aservire și muncă forțată sau obligatorie (*C.N. împotriva Regatului Unit*, 2012, pct. 67).

Aspectul procedural al art. 4:

- Obligația de a efectua o anchetă atunci când există o suspiciune credibilă privind încălcarea drepturilor unei persoane, garantate de art. 4 (*C.N. împotriva Regatului Unit*, 2012, pct. 69).

Exemple notabile

- *Siliadin împotriva Franței*, 2005 – Curtea a extins aplicarea obligațiilor pozitive la art. 4 (pct. 77-89);
- *C.N. și V. împotriva Franței*, 2012 – Curtea a clarificat semnificația noțiunilor de „muncă forțată sau obligatorie" și de „aservire" în contextul îndeplinirii de sarcini domestice (pct. 73-79 și 92-94).
- *I.C. împotriva Republicii Moldova*, 2025 – neîndeplinirea obligațiilor materiale și procedurale de a proteja o femeie cu dizabilitate intelectuală împotriva traficului de

[1] Întocmită de Grefă. Nu obligă Curtea.

Prezenta traducere este publicată cu acordul Consiliului Europei și al Curții Europene a Drepturilor Omului și reprezintă responsabilitatea exclusivă a Institutului European din România.

persoane și a aservirii după scoaterea sa din grija statului și plasarea într-o familie la o exploatație agricolă (o procedură de „dezinstituționalizare") unde a fost constrânsă să lucreze fără plată.

Recapitularea principiilor generale

- Pentru o recapitulare a principiilor generale, a se vedea *C.N. împotriva Regatului Unit*, 2012, pct. 65-69.

PRINCIPALELE TRIMITERI JURISPRUDENȚIALE

Hotărâri de principiu:

- *Siliadin împotriva Franței*, nr. 73316/01, CEDO 2005-VII (încălcarea art. 4).

Alte cauze care intră sub incidența art. 4 din Convenție:

- *C.N. și V. împotriva Franței*, nr. 67724/09, 11 octombrie 2012 [încălcarea art. 4 (sub aspect material) în privința primei reclamante; neîncălcarea art. 4 (sub aspect procedural) în privința primei reclamante, neîncălcarea art. 4 în privința celei de-a doua reclamante];
- *C.N. împotriva Regatului Unit*, nr. 4239/08, 13 noiembrie 2012 (încălcarea art. 4);
- *Kawogo împotriva Regatului Unit* (dec.), nr. 56921/09, 3 septembrie 2013 (scoatere de pe rol).
- *I.C. împotriva Republicii Moldova*, nr. 36436/22, 27 februarie 2025 [încălcarea art. 4 (atât sub aspect material, cât și procedural); încălcarea art. 14 coroborat cu art. 4].